

A prostitúció Amerikában.)*

A protestáns egyházak szövetsége, mely Chicagóban mintegy hatszáz egyházközséget képvisel, 1910. jan. 31-én a prostitúcióról tartott tanácskozásából kifolyólag azzal a kérelemmel fordult a város polgármesteréhez, hogy küldjön ki egy bizottságot a kérdés tanulmányozására. A polgármester kinevezte a harminc tagú bizottságot, elnökül pedig Walter T. Sumper-t, Chicago egyik legelőkelőbb egyházi szónokát, a püspöki egyház dékánját jelölte meg. E bizottság albizottságra oszlott és több hónapig tartó munkálata eredményével a fönti könyvben számol be.

E tiz bizottság működési köre így oszlott meg: 1. A jelenlegi helyzet, 2. A prostitúció és az alkohol, 3. A prostitúció és a rendőrség, 4. A prostitúció anyagának forrásai, 5. A prostitúció és a bűnözés, 6. Gyermekevédelem és nevelés, 7. Mentés és javítás, 8. A prostitúció irodalma és módszerei, 9. Orvosi kérdések, 10. Törvény és törvényhozás. Bár ezen szakbizottságok gyakran foglalkoztak egyazon részével a kérdésnek (innen erednek a nem ritka ismétlődések a jelentésben), tekintve az idő rövidségét, a bizottság nagyon rendszeresen és nagy ügyességgel járt el, a jelentés maga pedig mintaszerű. Egyik klasszikus műve az amerikai módszernek és túlzás nélkül mondható, hogy ily rövid idő alatt ily alapos jelentés egy európai országban sem készülhetne. Az amerikai társadalmi kutatási munka (social research work) sikerének két főoka van. Az egyik az, hogy a földolgozandó anyagot egy gyakorlott vezető áttekinti és sok ember közt osztja föl. (Egy ember képtelen ily anyag földolgozására.) A másik az, hogy a munka vezetője szakértő, gyakorlott segítő társakat könnyen talál. Minden amerikai egyetemen képeznek ki ilyen u. n. social worker-eket, akik elméleti tanulmányaik befejezése után valamelyik settlement-ben nyernek gyakorlati kiképzést.

A jelentés bevezetésül a polgármester levele szolgál, melyből érdemes kiemelni ezeket:

„Azt hiszem, bátran föltételezhető, hogy a mi problémánk a prostitúciót illetően éppen olyan, mint bármely amerikai városé. Tény az, hogy ami a prostitúció kérdéséről, mely kérdés oly régi, mint a város maga, a viszonyok jobbak, mint valaha voltak a mai napig. Úgy gondolom, ezt mindazok igazolni fogják, akik ismerősök a viszonyokkal.”

Míg a rendőrség mindössze alig 1000 prostitutáról tudott, a bizottság két kutatója ezek számát igen óvatos becsléssel 5000-re teszi, prostitutának csak az oly nőt tekintve, aki kizárólag prostitúcióból él.

A rendőrség figyelmébe ajánlja a jelentés e tényeket: A rendőri szabályokat senki sem veszi komolyan. Oly házak vannak a rendőrileg tiltott városrészekben, melyek telefon útján hívják a jegyzéken levő és más városrészen és vidéken lakó leányokat. A leányok a bordélyházak férfitulajdonosai által kötelezve vannak (cadet-ek¹) tartására. Perverzítások terjedőben vannak; az ezt űző leányok a „rendesek”-nél két-háromszorta nagyobb jövedelemmel bírnak. Férfiakat az utcán szólítanak meg, vagy a házak előtt elhaladókat függöny mögül az ablaküveg zörgetésével teszik figyelmesekké; az arrajáró egyenruhás vagy titkos rendőrök jövetelét a cadet-ek falragaszok mögött eldugott villanyos cseenggő megnyomása által jelzik. Masszázs, manikűrözés és gőzfürdők gyakran a legperverzebb prostitúció leleplezésére szolgálnak. Tele a város hotel garnikkal, melyeket különösen az utcán portyázó nők (street walkers)

használnak. E helyeken a szobák ára 25 cent és 2 dollár közt ingadozik, a tisztasági és egészségi viszonyok a lehető legkedvezőtlenebbek. Az orvosi vizsgálat humbug, megfertőzött prostituták gyakran vannak e házakban és az orvosok szemet hunynak. Az olcsó színházak és mozgófényképek is sokban járulnak az erkölcs lazításához.

A prostituták keresete változó, a legolcsóbb házakban hetenkint 25 shilling, de a drágábbakban 100, 400, sőt 500 shillinges heti kereset is fordul elő. Általában egy leány az olcsóbb házakban hetenként minimálisan 50 férfinak teljesít szolgálatot, ha ennyire nem viszi, a tulajdonosa igyekszik elküldeni. A jelentéshez mellékelve van egy bordélyház autentikus kimutatása, melyből kitűnik, hogy van leány, aki naponta átlag 26 szolgálatot teljesít, egyes napokon pedig 40-en fölül. Egészen véve átlag 15 szolgálatot lehet napjára számítani. A jelentés igen óvatos becsléssel évente 15,700.000 dollárra teszi azt az összeget, melyet a férfiak Chicagóban prostitúcióra költenek. Ki kell azonban emelnünk, hogy e becslés túlzott óvatosságú és a valóságnak mélyen alatta marad, amint ez a jelentésből magából 18 kitűnik.

Ha azonban a prostitúcióra fordított összeg nem is nagyobb annál, mint amennyire a jelentés becsüli, így is – csaknem 80 millió koronáról lévén szó – óriási anyagi érdekek fűződnek egy oly intézmény fönntartásához, melyet a törvény soha legitimnek el nem ismert, sőt kifejezetten megbélyegzett és büntetendőnek ítelt. A chicagói városi törvénykönyv 1457. §-a így hangzik:

„Senki se látogasson rossz hírű vagy találkára szolgáló házat avagy a prostitúció vagy kéjelgés gyakorlására szolgáló helyet, ne járjon oda, ne legyen annak lakója, minden egyes esetben 200 shillingig terjedő büntetés terhe alatt.”

Míg tehát egyfelől a törvény 200 shillingig terjedhető büntetéssel sújtja azt, aki bordélyházat látogat, addig a rendőrség szabályrendeletekkel kénytelen szabályozni egy tiltott intézményt. Csak természetesnek kell tartanunk, hogy ez állapot rombolólag hat a rendőrségre. Az utcán portyázó nőket bármely rendőr szabadon zsarolhatja. Ahol a prostitúcióból oly óriási jövedelem van, elgondolható, hogy mekkora a kísértés, a rendőrré nézve. Ez az az alkalom, ahol könnyen kereshet száz meg száz dollárt munka nélkül. Nemcsak a prostitutáktól pénzelt, hanem a kerítőktől és korcsmárosoktól is. Ne felejtjük, hogy az utóbbiak mily óriási fontosságúak a politikában, a választásoknál és hogy a prostitúció és alkoholizmus karöltve járnak Amerikában. T. i. sok korcsma találkozó hely, amely célra szolgál a tömérdek „tánciskola” és „tánc terem” nagy része is. Ilyen helyeken az italok ára két-, háromszor nagyobb a rendesnél, továbbá a nők százalékot kapnak a fogyasztott italok után. Mindezeknek az intézményeknek érdeke, sőt létalapja a rendőrré való jó viszony, melyért nagy pénzáldozatra is készen kell lenniük. Míg tehát nálunk alig érdemes rendőrt megvesztegetni – mert ugyan mit érthet vagy mit használhat? – eddig Amerikában fordítva áll a dolog. Hogyha tehát enged és megvesztegettetni magát, ez nem azért történik, mint ha az európai rendőrnél föltétlenül megvesztegethetőbb volna, hanem mert a kísértés sokkal nagyobb.

A jelentés látható kímélettel bánik a rendőrséggel. Kivételesnek mondja a vizsgálat. A jelenlegi polgármester, Fred A. Busse általában ügyes, erélyes és intakt ember hírében áll, aki tényleg sok visszaélést szüntetett meg. Úgy látszik a bizottság taktikai szempontból nem akarta a rendőrség tekintélyét megingat-

*) The Social Evil Chicago. Chicago 1911. (399 1.)

ni, tudva azt, hogy a polgármester amúgy is erélyes tisztogatást végez e téren.

Nemcsak a rendőrséget, de a kutatók mintaszereiben tárgyilagossá, rövid, üzleti stílusúvá is jellemzik a jelentésből találmányra vett következő szemelvények. (Nevük helyett számok vannak.)

Táncstermek. Szept. 10. (X 642) terem, North Clark-utca (X 643) B. rendőr adja el a jegyeket a bejáratnál. A teremben levő leányok közt sok a szemiprosztituta. Az egyik leány, aki ajánlkozott, hogy a kutatóval szállodába megy, egy áruházban van alkalmazva. Fizetése heti 6 shilling és hetenként háromszor kőborol éjszaka különkereset céljából. Azt mondta a kutatónak, hogy (X 644) korcsma hátsó szobájában található, North Clark-utca (X 645) szám alatt. Két másik leány, Gladys és Flore is hívogatta a kutatót, akik ajánlkozottak, bármelyik közeli ház valamelyik szobájába vagy a North Clark-utca (X 646) száma alá mennek. Egy (X 647) nevű ember, elmondta, hogy egy nagy szökével él együtt, egy másik pedig azzal hengegett a kutató előtt, hogy „cadet” és sohasem dolgozott.

Szept. 17. (X648) terem, (X 649) út. Két rendőr, számuk: (X 650) és (X 651) van szolgálatban. Egy Steve (Pista) nevű, 19 év körüli fiatal ember részeg volt és a két rendőr kidobta a teremből. Öt perc múlva visszajött az ivóba és a rendőröknek whiskeyt fizetett. Ezután a teremben időzött és nagy lármát csapott, de a rendőrök mitsem szóltak. Négy más fiú is sörözött ott, akik alig lehetnek 17-19 évesnél öregebbek. Két hivatásos prostituta mutatkozik a teremben.

Szept. 24. (X 652) terem, Milwaukee-út A kutató egy csomó szemiprosztitutát talált a táncban. Pl. (X 654) Violet-et, (X 655) Rosie-t és Tantine-t. (X 656) számú rendőr volt szolgálatban. Ez megbarátkozott a kutatóval és elment vele a Division-ut (X 658) sz. alatti (X 659) korcsmába, ahol a rendőr a söntésnél egy whiskey-t ivott. Azt mondta a kutatónak, hogyha valami lányt „csípne föl”, vigye (X 659) szállodába, (X 660) út és (X 661) utca sarkán. Ott bármikor kapható szoba. Az egyetlen hely a közelben, kivéve a magánházakat, ahol ismerőse van szükség, akinek ajánlatára bebocsájtják az embert. Később a kutató a fent említett táncsterem alatti korcsmában látta ezt a rendőrt, amint vacsorázott. Hallotta, amikor a korcsmáros kérdezte a pincért, hogy e rendőr is az ingyenesek közt van-e, mire a pincér igennel felelt.

Említésre méltó, hogy a bevándorlásnál gyakorolt szigorú ellenőrzés folytán kevés nőt importálnak külföldről prostitúció céljára. Hungarákról mit sem hallunk, sőt a bizottság dicsérettel említi, hogy most készen áll az újonnan jött magyar leányok számára.

A prostitúciónak mintegy fele luetikus vagy luetikus volt. A nemi betegségek terjesztése ellen néhol radikális törvényhozás van. Az egyik állam házassági engedély megadását orvosi bizonyítványhoz köti. Egy vélemény szerint: ha egy iparengedély megadásánál megvizsgáljuk a kérelmező arra való alkalmosságát, mennyivel inkább szükséges ez egy oly fontos aktusnál, melytől az egész állam jövője függ. Több bíróság a nemi betegséggel való fertőzést súlyos testi sértésnek ítélte, melyet – a házasságtöréstől eltérően – a feleség sem bocsájt-hat meg, mert ez hivatalból üldözendő. A jelentés szerint egyébként a prostituta átlagos életkora foglalkozása kezdetétől számítva tíz év.

A kérdés gazdasági oldalról a bizottság egyébként így ír:

„A vidékről jött leány csakhamar megtudja, hogy mi a „városi szegénység”, mely a mesterséges ellentéteknél fogva mindennél kegyetlenebb; A leány hamar

vesz tudomást a kényelem, a jó táplálék, szórakozás és szép ruha fényűzéséről. A szegénység veszedelem és tör lesz. Aki egy ily rosszul fizetett leány küzdelmének tanuja volt vagy személyes érintkezésbe jött vele, csak az tudhatja, hogy mit jelent reá nézve a szegénység. Aki sohasem látta őt ily félelmetes erő ellen küzdeni, sohasem fogja megérteni. Egy napi betegség vagy egy heti munkanélküliség tragédiák életében. Zálogházat, szűkös ebédeket, gyöngült akaraterői jelentenek és gyakran az örvénybe sülyedést, melyből ritkán van menekülés.”

„Szóval, ezren élnek a vidékről jött, vagy önerejükre utalt leányok közül olcsó penziókban átlag heti hat dollár béren. Hogy élnek ezen az összegen? Matematikai alapon lehetetlenség kiszámítani. Ha a bér nyolc dollár volna és a leány két és fél dollárt fizetne szobájáért, egyet mosásért, hatvan centet villanyosért, a hét végén alig ötven centje maradna. Persze csak úgy, ha tíz centes reggeliket, tizenöt centes villásreggeliket és huszonöt centes ebédeket ennék. Pedig kétségtelen, hogy sok leány él hat dolláron, még pedig tisztességesen, azonban állíthatjuk, hogy nincs tápláló ételük, sem kényelmes hajlékuk, sem meleg ruhájuk, sem bármiféle szórakozásuk, a nyilvános és ingyenes táncot kivéve. Hogy létezhet, nem is szólva az élésről?

Csoda-e, hogyha egy kísértésnek kitett leány, aki csak hat dollárt keres két keze munkájával, eladja testét heti huszonöt dollárért, amint megtudja, hogy kereslet van utána és a férfiak hajlandók ezt az árt megfizetni érte? Egyrészt a munkaadó becsületességét, hűségét, „tisztá és csinos megjelenést” kíván, amiért heti hat dollárt fizet. Már maga becsületessége megérdemli ezt a silány bért, tekintet nélkül képességére. A prostitúció szomorú világában másfelől azt látjuk, hogy munkaadója, aki erénye odaadását kívánja, átlag heti huszonöt dollárt fizet. Melyik munkaadó nyeri meg magának ezt az éhező gyermeket az egyetlen harcban?

„A prostitúciónak ifjúságra van szüksége. Adjuk meg neki legalább a megélhetési bért. Ha nincs elég tanultsága ennek megkereséséhez, vegyítsünk egy kis vallásos igazságot üzletünkbe és tegyünk valamit hasznavehetősége növeléséhez, melyet önhibáján kívül nem fejleszhetett.”

„Vájjon hús és vér oly olcsók, szellemi képességek oly gyakoriak és becsületesség oly csekély értékű-e, hogy nagy áruházaik tulajdonosai följogosítva érzik magukat arra, hogy egy felsőbb leányiskolát végzett növendéknek, aki egy évig szolgál, heti négy dolláros koldusbért fizessenek? Mi eredménye lehet az ilyen gazdasági viszonyoknak? Tisztességtelenség, erkölcsatlenség, nem szabad választásból hanem a megélhetésért való kénytelenségből.”

Nem azért közöljük e részletet, mintha valami újnának gondolnók azt az igazságot, hogy paupertas maxima meretrix. Az új nem abban van, amit e kijelentés tartalmaz, hanem abban, hogy ki teszi e kijelentést: papok és Rockefeller egyetemének tanárai.

A bizottság konklúziója egyébként az, hogy tüzel-vassal kell küzdeni a prostitúció ellen. Amint a jelentés mondja: „a prostitúció folytonos és hatatos elnyomása a közvetlen mód, teljes megsemmisítése a végső ideál.” Erkölcsi és gyakorlati szempontból rossz-szalja az európai kontinentális rendszert és különösen ellensége a rendszeres üzlettel vált prostitúciónak.

Egy nagyon érdekes és sajátos megoldási kísérletet látunk a nemek közti viszony szabályozásánál Amerikában. Az egész civilizált világban a két nem egyenjogúsítása felé vezető irányzat mutatkozik. Míg

azonban az európai kontinensen a megoldás oly irányba látszik terelődni, hogy a nők ugyanazt a szabadságot nyerje el, melylyel a férfi bír, addig Amerikában fordítva, a férfit is rá akarja szorítani a társadalom ugyanarra a megtartóztatásra melyet idáig csak a nő-től követelt meg szigorúan. Európában bizonyára sokán mosolyognak ennek lehetőségén és hipokrizist látnak benne, azonban Amerikában nagyon komolyan veszik és bármily sötét is legyen a Chicagóról nyújtott kép, mégis kétségtelen, hogy a prostitúció kevésbé elterjedt benne, mint Európa nagy városaiban. Sőt New-Yorkban az utóbbi években a prostitúció oly üldözésnek van kitéve, aminőt európai ember hihetetlennek és kivihetetlennek tartana.

E harcban a legradikálisabbak is a hagyományos erkölcs barátaival tartanak és egyikük körülbelül ezt mondta az írónak:

Semmi kifogásom sincs az ellen, hogy valaki többnejűségben, vagy többférjűségben, avagy akár promiskuitásban éljen. Azt sem bánom, ha egy nő kitartatja, magát, mint ma a férjes asszonyok nagy része, avagy ha egy férfi ugyanazt teszi. Bármilyen is legyen erről magánvéleményem, nem érzem magamat arra indítva, hogy ebbe beleavatkozzak, amíg e viszonyok mindkét részről szabad egyezség eredményei. Kifogásom csupán az ellen van, hogy valaki akarata ellenére, megélhetés végett legyen kénytelen prostituálni magát, kifogásom van továbbá az ellen, hogy ebből a kényszerhelyzetből a legundorítóbb üzletembereknek legyen óriási jövedelme. Amíg e helyzet nem változik, kénytelen vagyok helyeselni a legerőszakosabb hatósági beavatkozást is, mely őszintén a prostitúció eltörlésére irányul.

(Városi Szemle.)

Braun Róbert.